

FNLI: voedingssector kan 50% besparen op gas

Driebergen – De Nederlandse voedingsmiddelensector kan in 2023 de helft minder gas verbruiken. De besparing zal echter slechts 10% zijn, want het overheidsbeleid is niet afgestemd op de voedingsmiddelenproducenten.

Gillian Herpers, manager Duurzaamheid bij de Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLI), noemde op een bijeenkomst in Driebergen van Topsector Agri & Food drie grote struikelblokken voor de voedingsmiddelenproducenten om meer energie te besparen. "De subsidies zijn onvoldoende toegankelijk voor veel voedingsbedrijven. De infrastructuur is niet op orde, vooral het elektriciteitsnetwerk in Amsterdam, Brabant en Limburg. Grote energieverbruikers worden onevenredig zwaar belast door de overheid. Geld dat ze uit moeten geven aan het betalen van belastingen, kunnen ze niet investeren in energiebesparing."

De overheid heeft een scala aan subsidie- en fiscale regelingen gericht op energiebesparing en verduurzaming (SDE, DEI, VEKI, TSE, EIA, MISA). Die zijn vooral gericht op de toepassing van nieuwe technologieën. Herpers: "Het efficiënter maken van de bedrijfsprocessen wordt niet

Hoogspanningsstation. Het elektriciteitsnetwerk heeft vaak te weinig capaciteit. Dan moeten voedingsmiddelenproducenten gas blijven verstoken.

gesubsidieerd. Terwijl daar ook veel energie is te besparen, soms tot wel 90%. Sommige subsidieregelingen hebben te hoge drempels om er voor in aanmerking te komen. Soms valt een klein deel van de investering onder de subsidieregeling. Wij vragen van de overheid om dat te verbeteren."

FNLI schat dat 10% besparing op het gasverbruik in 2023 door de voedingsproducenten sowieso haalbaar

is. Herpers: "Dat is gebaseerd op onderzoek van adviesbureau Water & Energy Solutions. Als die struikelblokken er niet waren, kan de sector in 2023 een besparing op het gasverbruik hebben gerealiseerd van 50%. Daar staat een toename in elektriciteitsverbruik van 15% tegenover. Energiebesparing is belangrijk. Energie die we niet gebruiken, hoeven we ook niet op te wekken, te betalen of te importeren."

LNV versoepelt bio-certificering supers

Den Haag – Het ministerie van landbouw versoepelt de biologische certificeringsregels voor supermarktketens. Dat schrijft minister Henk Staghouwer in een brief aan de Kamer. Een deel van de certificeringsverantwoordelijkheid kan worden overdragen van individuele winkels naar het niveau van hoofdkantoor of distributiecentrum. Als gevolg van de aanpassing hoeft jaarlijks niet 100% maar 30% van de individuele winkels van betreffende keten gecontroleerd te worden. Dit moet leiden tot lagere kosten en lasten van supermarktketens.

Vanwege een nieuwe Europese verordening moet de gehele biologische keten gecertificeerd zijn om het toezicht op en de betrouwbaarheid van het biologisch keurmerk te kunnen borgen. Alle individuele verkooppunten van onverpakte biologische producten evenals verkooppunten waar bereiding plaatsvindt als afbakken, snijden en verpakken moeten daar

Henk Staghouwer, minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit: "De terughoudendheid van veel supermarktketens tot nu toe is rond uit teleurstellend."

voor gecertificeerd zijn, kleine verkooppunten uitgesloten. Vanaf 1 juli dit jaar gaat Skal hierop handhaven.

Eerder dit jaar werd bekend dat veel supermarktketens als gevolg van de nieuwe verordening stoppen met de verkoop van onverpakte biologische producten. Centraal Bureau Levensmiddelenhandel liet weten dat supermarkten zich niet konden vinden in de

controle-opzet waarin onder meer alle verkooppunten jaarlijks individueel gecertificeerd moesten worden. Met de certificering gaan kosten, minimaal € 502 per verkooppunt, en administratieve lasten gepaard.

Uit navraag door Skal-Biocontrole bij controleorganisaties in België en Duitsland is gebleken dat de inspecties daar minder vaak plaatsvinden en minder lang duren. Reden om in Nederland met een aangepaste vereenvoudigde certificeringssystematiek te komen.

Minister Staghouwer noemt desalniettemin de terughoudendheid van veel supermarktketens tot nu toe 'ronduit teleurstellend'. Deze houding strookt volgens de minister niet met het coalitieakkoord, waarin het kabinet een niet-vrijblijvende bijdrage van de hele keten, en dus ook supermarkten, verwacht in de enorme verduurzamings- en transitieopgaven waarvoor de individuele agrariërs staan. CBL kon nog niet reageren.

WUR: wereld is te voeden met plantaardige eiwitten

Wageningen – De wereldbevolking kan gevoed worden met het huidige volume plantaardige eiwitten. Dat stelt Stacy Pyett, programmamanager Proteins for Life aan Wageningen University & Research (WUR). Zij coördineert onderzoek naar de eiwittransitie.

WUR berekende dat in de wereld 630 miljoen ton aan eiwitten werd geproduceerd in 2018. Daarvan was 109 miljoen ton dierlijk en 520 miljoen ton plantaardig. WUR baseert zijn berekening op cijfers van FAO. Pyett schat dat ongeveer de helft van de plantaardige eiwitten in veevoer wordt verwerkt. Wanneer mensen zouden omschakelen naar een puur plantaardig dieet komen die eiwitten beschikbaar voor humane consumptie. Wanneer een derde van de productie, net als nu, verloren gaat in de gehele keten, blijft 346 miljoen ton plantaardige eiwitten per jaar over. Pyett zet dit volume af tegen de

jaarlijkse eiwitbehoefte. Ze gaat daarbij uit van een gemiddelde eiwit-inname van 50 tot 60 gram per per dag, zoals de Wereldgezondheidsorganisatie aanbeveelt. Bijna 8 miljard mensen die 60 gram eiwit per dag eten hebben jaarlijks bijna zo'n 172 miljoen ton eiwitten nodig.

Plantaardig eiwit is over het algemeen van minder goede kwaliteit dan dierlijk eiwit. De verteerbaarheid is minder goed en er zitten minder essentiële aminozuren in of in een verkeerde verhouding. Daarom moeten personen die volledig plantaardig eten, meer eiwitten innemen. Deze hoeveelheid ligt voor vegetariërs en veganisten respectievelijk 20 en 30% hoger. Ook wanneer dit meegenomen wordt, zijn er genoeg plantaardige eiwitten beschikbaar. Pyett rekende ook met de Nederlandse consumptie van 79 gram eiwit per persoon per dag: dan is op wereldschaal 227 miljoen ton eiwit nodig.

Hoogrechtshof wijst beroep Bayer af

Washington – Het Amerikaanse Hoogrechtshof heeft het beroep van Bayer afgewezen om een eerdere uitspraak in een Roundup-zaak te beoordelen. In die zaak bestelde een rechter dat het chemieconcern een bedrag van \$ 25 miljoen moet betalen aan een man die stelt kanker te hebben gekregen door gebruik van het

Roundup. Bayer heeft zo'n \$ 11,5 miljard opzij gezet voor bestaande en toekomstige Roundup-rechtszaken.

middel Roundup in de tuin. De rechters van het Hoogrechtshof lieten de uitspraak van de lagere rechter zonder commentaar intact.

Bayer is het 'respectvol oneens met de beslissing van het Hoogrechtshof', zei het Duitse conglomeraat in tegen persbureaus Bloomberg en Reuters. "Het bedrijf is van mening

dat de beslissing het vermogen van bedrijven ondermijnt om te vertrouwen op officiële acties van deskundige regelgevende instanties. Het bedrijf is voorbereid om het procesrisico in verband met mogelijke toekomstige claims in de VS te beheersen."

Bayer heeft zo'n \$ 11,5 miljard opzij gezet voor bestaande en toekomstige Roundup-rechtszaken. Vorig jaar stelde het bedrijf dat wanneer het hoger beroep negatief zou uitpakken, het nog zo'n \$ 4,5 miljard extra zou uittrekken. Bayer heeft drie Roundup-rechtszaken verloren, maar ook vier gewonnen. Waarschijnlijk zal het in veel zaken nu gaan schikken. Dat is scenario 2 in het plan om de een eind te maken aan de slepende Roundup-kwestie die het bedrijf achtervolgt sinds de overname van Monsanto.

Bij de opening van de beurs daalde de koers van het beursgenoteerde Bayer met ruim 4%. De hoop was ook bij beleggers gevestigd op een positieve uitkomst van 'scenario 1' van het plan van het chemiebedrijf.

COLUMN
Feike van der Leij

Bewustwording kost tijd

Met de stikstofdiscussies en de enorme impact op de toekomst van de landbouw in Nederland is één ding weer duidelijk geworden: het kost jaren voordat feiten doordringen tot beleidsmakers en de consequenties van die feiten in meningen kunnen worden meegewogen. En dan moet de uitvoering van het op de nieuwe inzichten gebaseerde beleid nog aanvangen.

De problematiek rond enerzijds overvoeding en anderzijds ondervoeding bijvoorbeeld, kostte jaren om wetenschappelijk onderbouwd helder te maken en vervolgens maatschappelijk op de agenda te krijgen. Overvoeding leidt tot overgewicht. Vaak is dat een voorloper van insulineresistentie en diabetes type II, wat grotere kans op hart- en vaatziekten en bepaalde vormen van kanker met zich meebrengt. Los nog van gewrichtsschade en allerlei praktische belemmeringen in het dagelijks functioneren. Tegen het einde van de vorige eeuw begon vanuit de Verenigde Staten duidelijk te worden dat obesitas zich razendsnel uitbreidde en dat ook Europa een zorgwekkende

trend zou laten zien. Zo ernstig als in de VS is het niet, maar inmiddels is de helft van onze volwassenen te zwaar. En dat terwijl we dit al meer dan twintig jaar aan zagen komen.

Pas nu wordt in de politiek serieus gesproken over heffingen die overconsumptie van calorieën moet tegengaan. Bij uitstek een overheidsklus,

want je kunt (los van enige matiging in kinderreclame) van de industrie moeilijk verwachten strategisch in te zetten op minder verkoop, en dat is wel wat we vragen.

Ondervoedingsproblematiek is een nog lastiger fenomeen om tussen de oren te krijgen. Hierbij gaat het vooral om ondervoeding bij ouderen en bij ziekenhuispatiënten. Lastiger, terwijl begin deze eeuw studies klip en klaar aantoonde dat ondervoeding in de EU zwaarder op de economie zou gaan drukken dan obesitas! Van de thuiswonende ouderen is 12% ondervoed. Bij degenen onder hen die thuiszorg genieten is dat maar liefst 35%. Eén op de drie!

Gelukkig wordt door de zorg, het beroepsonderwijs en de industrie aan projecten gewerkt om ondervoeding te voorkomen, maar ouderen onderschatten de risico's. Men denkt zelf dat het meevalt en dat men heel gezond eet. Hier is nog een weg te gaan.

Feike van der Leij, lector Health & Food aan Hogeschool Inholland

